

PÕLLU-
MAJANDUSES
ON TULEVIK

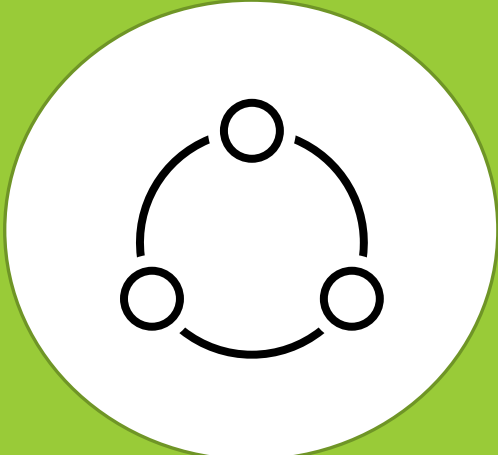
Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

EESTI PÕLLUMAJANDUSE ROHE-EESMÄRGID AASTA PÕLLUMEES 2021

Riina Maruštšak
EPKK keskkonnavaldkonna juht

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

MILLISED ON OOTUSED?

Kliimapakett

- Aastaks 2030 ELi KHG heitmete vähendamine 55% võrreldes aastaga 1990
- EL kliimaneutraalne aastaks 2050

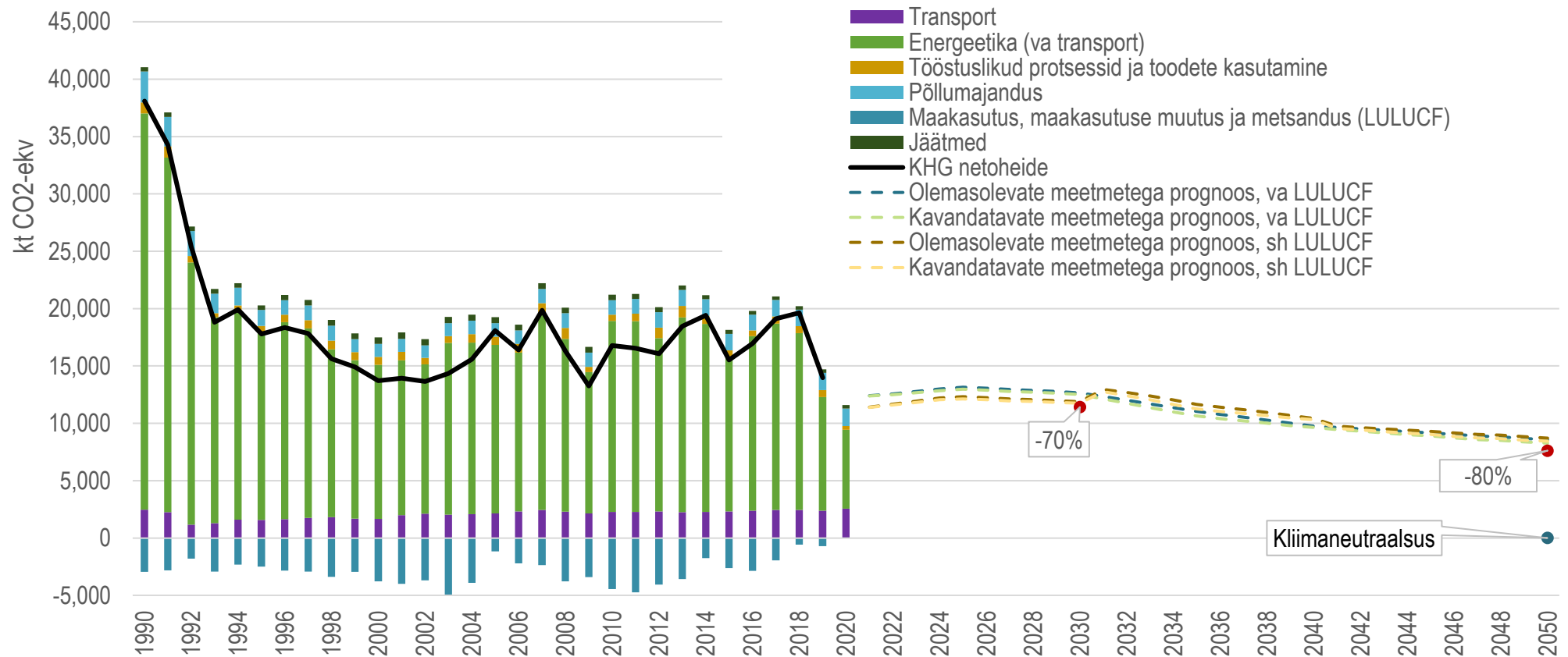

Strateegia „Talust taldrikule“

- Vähendada ELis keemiliste pestitsiidide kasutamist ja nendega seotud riski 50%
- Vähendada ELis toitainete kadu vähemalt 50% ja seeläbi väetiste kasutamist 20%
- Suurendada ELis mahepõllumaa osakaalu vähemalt 25 %-ni

KLIIMAPAKETT JA EESTI KONTEKST

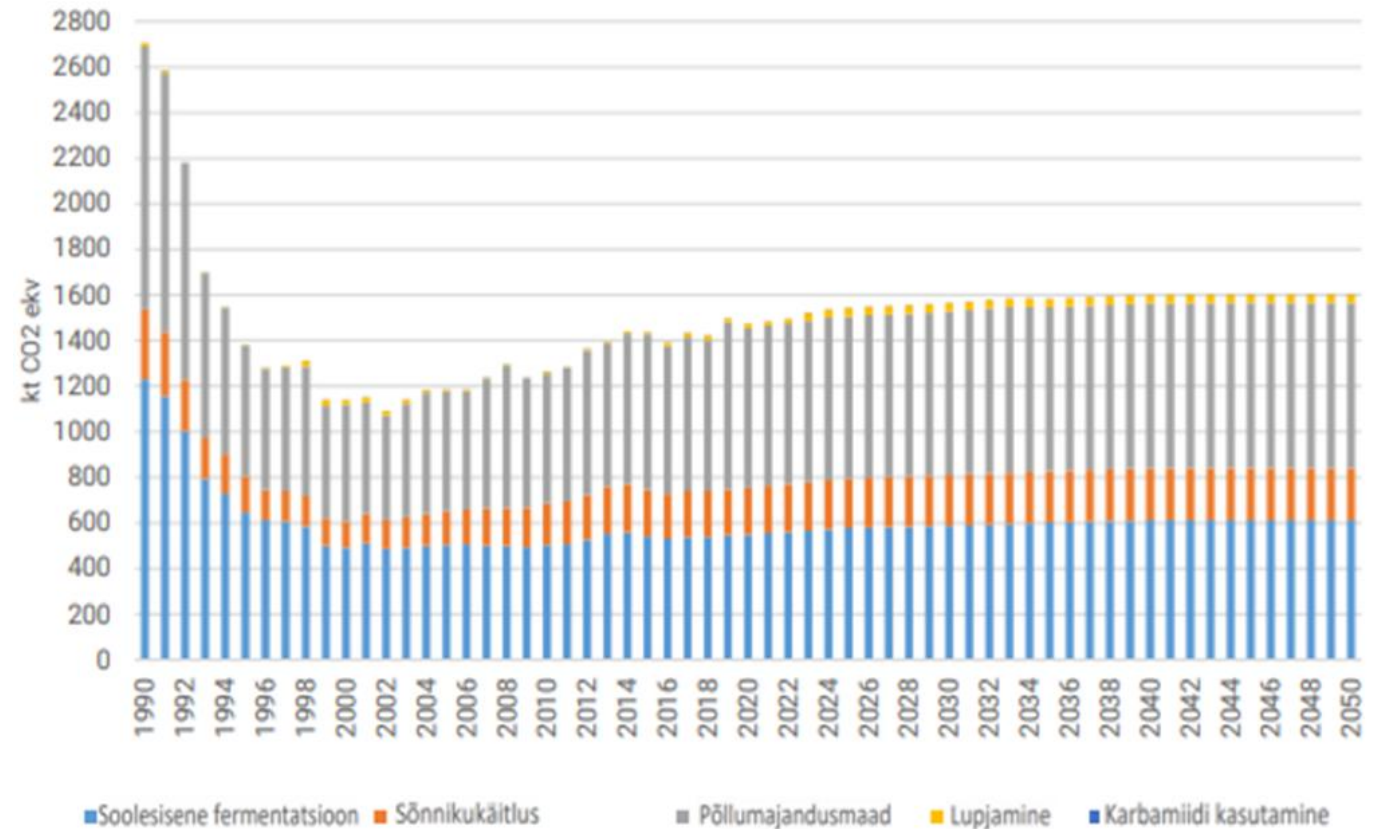

Allikas: Keskkonnaministeerium (*2020. aasta inventuuriandmed on ligikaudsed. Lõplik kasvuhoonegaaside inventuur 2020. aasta kohta valmib 15.03.2022)

JAGATUD KOHUSTUSE MÄÄRUS

- Sektorid: transport, põllumajandus, jäätmed, väikemahuline energeetika, tööstuslikud protsessid
- Eesmärk:
 - ELi ülene eesmärk -40% vs 2005 (seni -30%)
 - Eesti eesmärk -24% vs 2005 (seni -13%)
- Põllumajanduse jaoks referentsaasta 2005 äärmiselt ebasobiv
- Meetmed: biometaani tootmise osakaalu kasv, täppisväetamine
 - **Aitavad pidurdada põllumajanduse heitkoguste kasvu, aga ei pööra trendi negatiivseks!**
- Toidutoomise ja loomade arvu vähendamine ei ole lahendus!

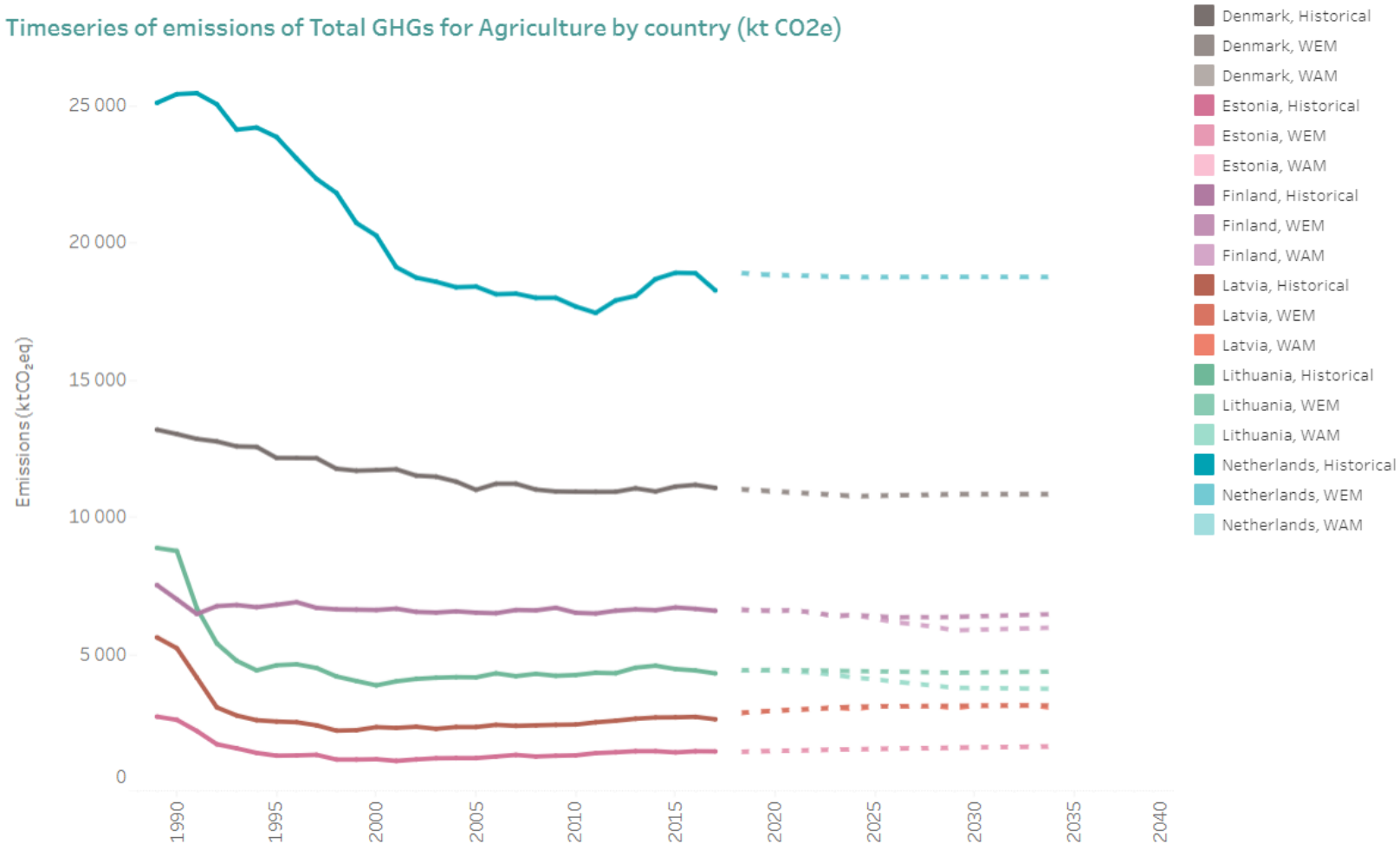

Allikas: Eesti kasvuhooneheitgaaside inventuur

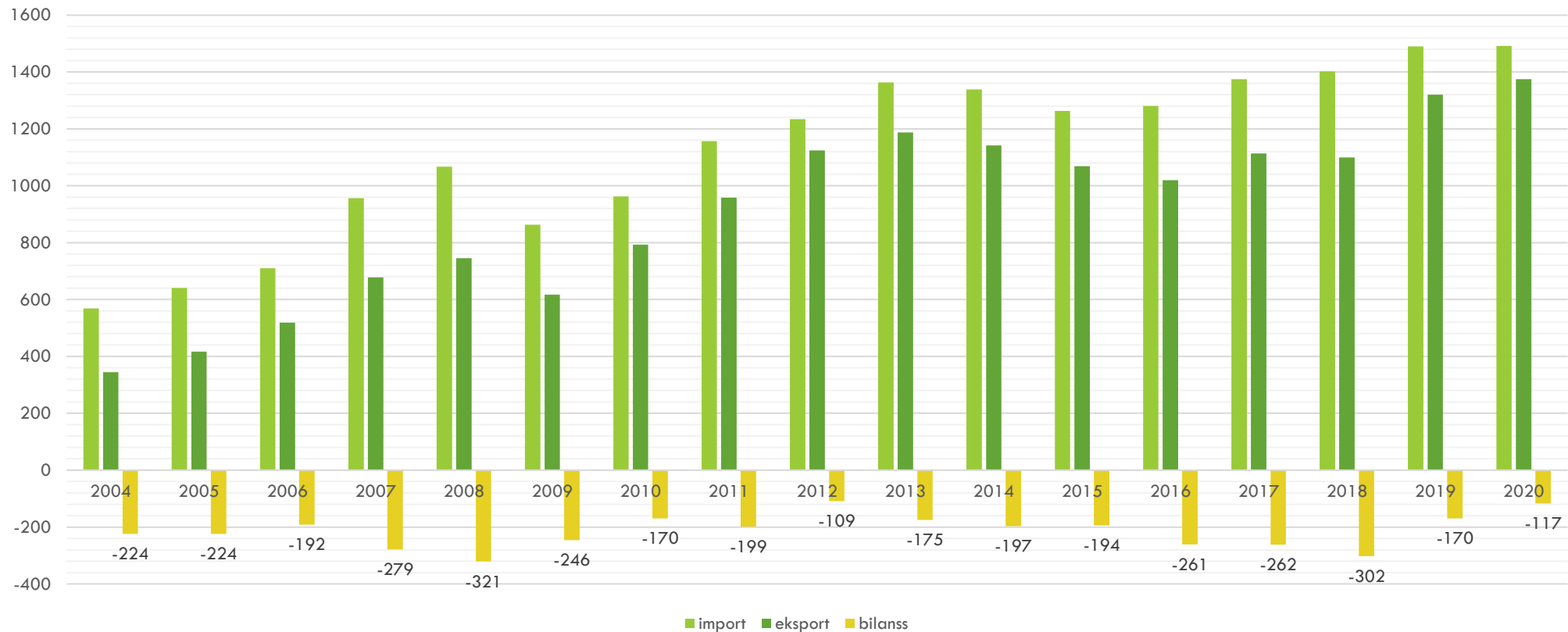
PÕLLUMAJANDUSE KHG HEITKOGUSED

Timeseries of emissions of Total GHGs for Agriculture by country (kt CO₂e)

EESTI PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE JA TOIDUKAUPADE VÄLISKAUBANDUSBILANSS

Allikas: Statistikaamet, VK200

VEEL KLIIMAPAKETIST

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

LULUCF (maakasutus, maakasutuse muutus ja metsandus)

- Senise „no debit rule“ asemel LR põhised sidumise eesmärgid – Eestil -2,5 mln tonni 2030. a
- Alates 2031. a siduda põllumajandus ja LULUCF ning saavutada süsinikuneutraalsus AFOLU sektoris
- *Carbon farming?*

Energia maksustamise direktiiv

- Põllumajanduses erandite ja soodustuste säilitamine
- Biometaani aktsiisimäär – miks ei arvestata, et süsinikujalajälg negatiivne?

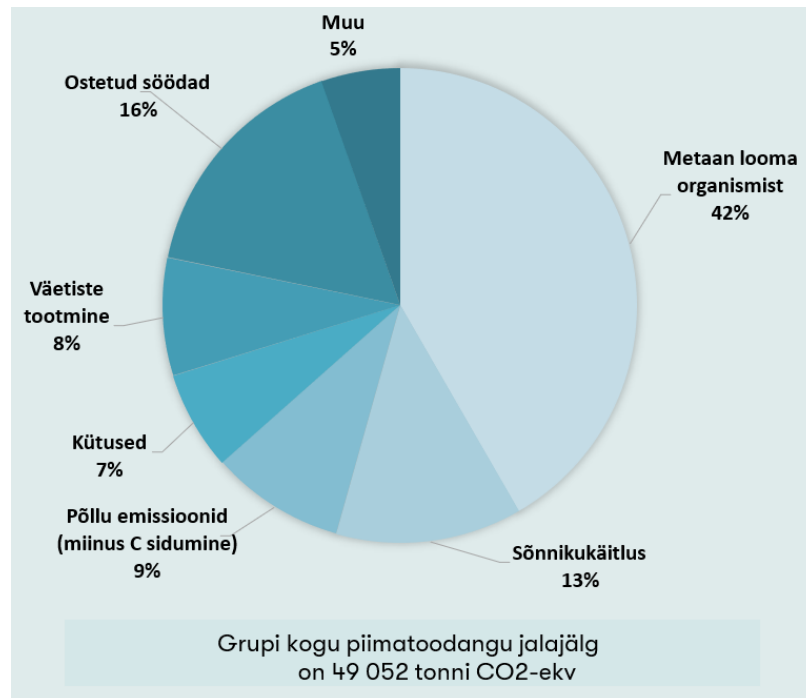
Süsiniku piirimeede:

- Väetistele nn „süsinikumaksu“ kehtestamine
- Väetiste impordi trend on kasvav nii deklaratsioonide kui kaubasaajate arvu osas
- Väetiste kulu osakaal sisendites ca 20%
- ELis ainult neli tootjariiki: Prantsusmaa, Leedu, Holland, Poola
- Prognoositav ca 2-kordne hinnatõus – mõju tootjale ja tarbijale?

EESTI PÕLLUMAJANDUSTOOTJATE SÜSINIKUJALAJÄLG TÄNA

Agrone Grupi 1 kg rasva ja valgu suhtes korrigeeritud piima jalajälg (grupi kaalutud keskmine) on 0.98 kg CO₂-ekv

Allikas: Agrone Grupp

26.10.2021

Võrdlus teiste riikidega

Võrdluses teiste riikidega (keskm kg CO₂ekv/kg FPCM näitajad World Food LCA Database põhjal):

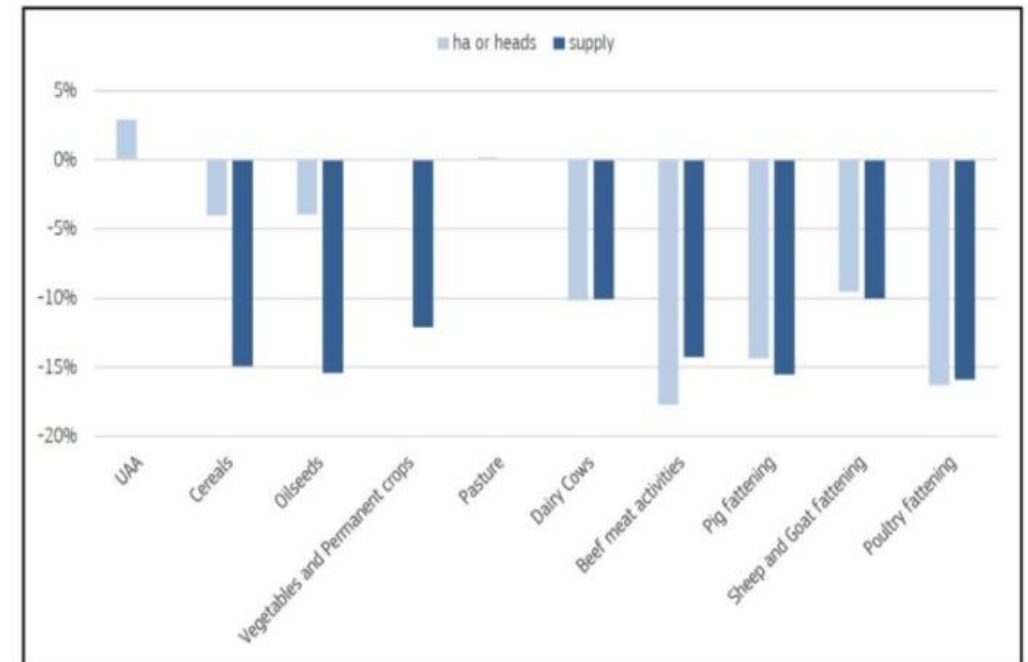
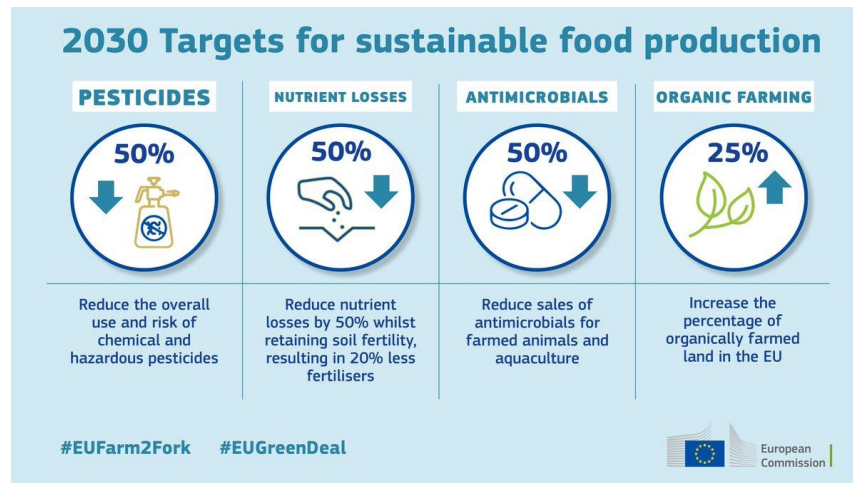
- Saksamaa 1.49
- Taani 1.25
- Soome 1.18
- Holland 1.56
- Rootsi 1.29

Agrone puhul kasutati Greenhouse Gas Protocol metoodikat. Hinnati laias laastus kolmes etapis tekkinud süsinikku – ettevõttes tootmise käigus tekkinud, sisse ostetud energiaga seonduvat kui ka kõigi ostetud sisendite (väetised, taimekaitsevahendid, lisa söödad jne) jalajälge. Lisaks läksid arvesse tekkinud jäätmed, ärireisid ning töötajate tööle- ja kojusõidud. Tegu on nõ toote hällist väravani lähenemisega.

EL ROHEPÖÖRDE MÕJU PÕLLUMAJANDUSSEKTORILE?

- ELi Teadusuuringute Ühis keskuse (JRC) mõjuhindang „Talust taldrikule“ ja elurikkuse strateegiate rakendamisele ning Kieli Ülikooli uuring „Talust taldrikule strateegia kohta
- **Strateegiate mõjul väheneb ELi tootmisvõimsus, keskkonnakahjud viiakse üle kolmandatesse riikidesse**

Joonis: EL-27 põllumajandusmaa pindala (ha) või loomade arvu ja tootmiskoguse muutused 2030. aastaks „Talust taldrikule“ ja elurikkuse strateegia eesmärkide rakendamisel. Allikas: JRC aruanne

MIDA VAJAME EESMÄRKIDE SAAVUTAMISEKS?

- **Paindlikkus**
 - Arvestame kohalikke tingimusi ja seniseid jõupingutusi
 - Kliimamuutused
- **Teadlikkus**
 - Toimiv ja efektiivne nõuandesüsteem
 - Rakenduslik põllumajandusteadus
- **Poliitika ja programmid, mis võimaldaksid juurdepääsu rahastamisele ja investeringutele**
 - ÜPP eelarve ei ole piisav
- **Koostöö – ettevõtja, riik ja tarbija**
- **Usaldus**
- **Peame hoidma keskkonda ja seda hoides säilitama põllumajanduse arengu**

PÕLLU-
MAJANDUSES
ON TULEVIK

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajanduskaubanduskoda

TÄNAN TÄHELEPANU EEST!

riina@epkk.ee,
+372 55 28 263